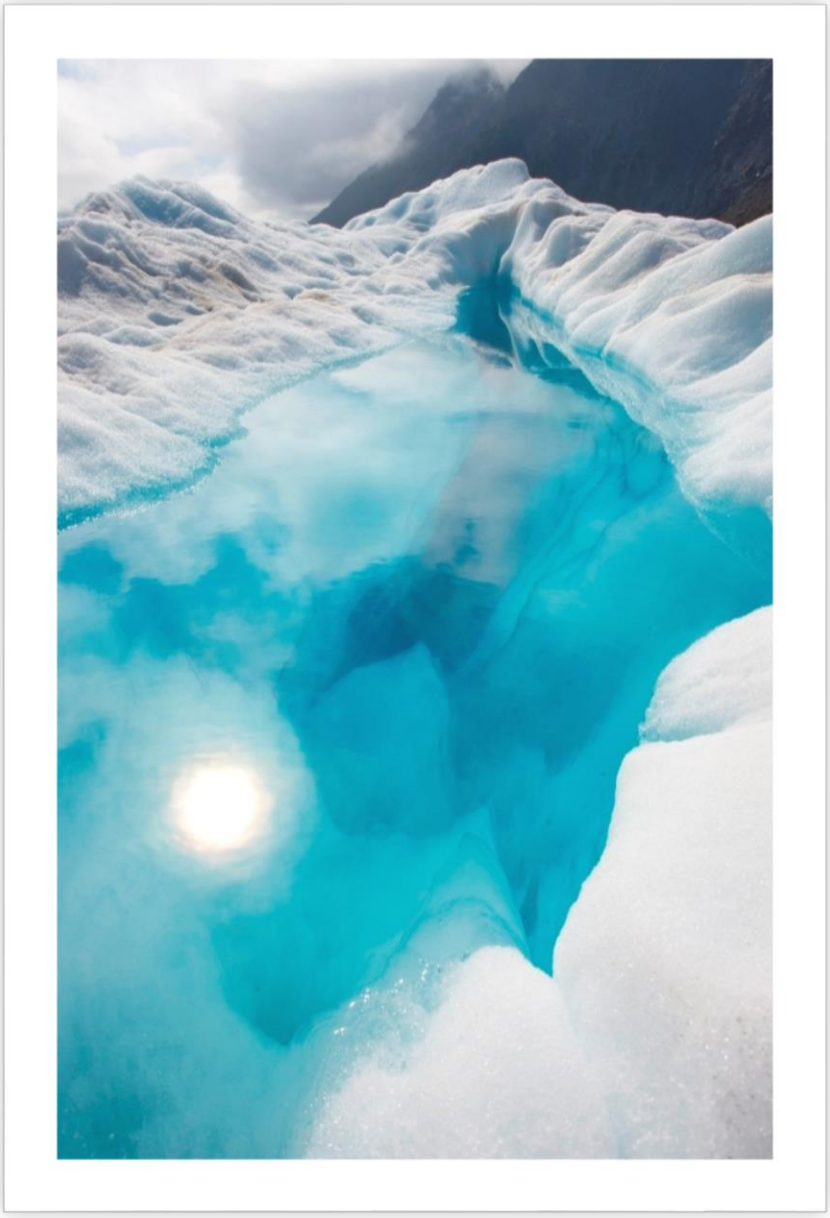

HARRASTETAKUU

MATALAN KYNNYKSEN – TOIMINTAMALLI NAANTALILAISILLE LAPSILLE JA NUORILLE

Suominen Heidi Susanna | Naantalin liikuntapalvelut | 26. huhtikuuta 2018

MATALAN KYNNYKSEN TOIMINTAMALLI

Harrastamisen yleistilanne

Harrastekyselyn avulla tavoitettiin 1 815 naantalilaista lasta ja nuorta alakoulujen, yläkoulujen, lukion ja ammattiopiston osalta. Työssä tai työpajatoiminnassa olevia nuoria ei tavoitettu.

Kaikista vastaajista 84 % (1516) harrastaa, 12 %:lla (222) ei ole harrastusta ja 4 % (70) ei osaa sanoa. Ei harrastusta vastanneita on alakoulujen osalta 7 %, yläkoulujen osalta 19 %, lukion osalta 22 % ja Ammattiopiston osalta 35 %. Maijamäen oppilaista 25 % ja Suopellon oppilaista 10 %: vastaa olevansa ilman harrastusta.

Harrastustoiveet

Eniten harrastuksia toivotaan ilta-aikaan ja heti koulupäivän jälkeen lähellä kotia ja koulua. Ei harrastusta vastanneet toivovat harrastustoimintaa enenevässä määrin myös koulupäivän aikana. Vastaajat toivovat niin yhden kuin monen teeman/lajin harrastusmahdollisuuksia ja soveltavia liikuntamuotoja tasapuolisesti kaikille ja lisäksi lisää harrastuksia saariston suuntaan.

Osallistaminen ja tiedotus

Nuoret haluavat osallistua toiminnan suunnitteluun. Nuoret eivät tiedä harrastusmahdollisuuksista, mutta yleisesti harrastusmahdollisuudet koetaan hyviksi, mutta jotkin harrastusmahdollisuudet puuttuvat.

Suunnitelma

- Mahdollistetaan harrastusolosuhteet ja yhteistyö kuntarajojakin ylittäen sekä **u**udet moniteemaiset harrastusmahdollisuudet yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- Yhteistyötahot: koulun henkilökunta, seurat, yhdistykset, opistot, yksityiset palveluntarjoajat
- Tavoitellaan ei harrastavia lapsia ja nuoria
- Maksutonta tai kohtuullinen maksu osallistujille
- Erityisesti yläkoulujen osalta yhteinen tiedottamisen kanava nousee myös toimintamallissa tärkeäksi.
- Matalan kynnyksen toimintamallia lähdetään rakentamaan pitkäjänteisesti ja asteittain kolmen vuoden tavoitesuunnitelmalla
- soveltavan liikunnan huomioiminen
- Käytännön toteutus alkaa syksyllä 2018

MATALAN KYNNYKSEN TOIMINTAMALLI SYKSY 2018

Tiedotus

Matalan kynnyksen palvelut -sivusto käytössä www.naantali.fi/ -sivustoilla, jota koordinoi liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut.

- Sivulle on koottuna kaupungin nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden sekä eri toimijoiden kuten yhdistysten, seurojen ja yksityisten palveluntuottajien matalan kynnyksen toiminnot kouluikäisille lapsille, nuorille ja perheille
- Vertaistiedottaminen kouluissa, liikunta- ja nuorisopalvelut tiedottavat nuorisovaltuustoa, Verttejä ja oppilaskuntaa sivustosta
- Linkitetään Nuori Naantali -Facebook sivustolle
- Wilman kautta tiedottaminen yhden kerran syksyn aikana, lupa saatu sivistystoimenjohtajalta
- Eemeli -yhdistyspostin yhteystietojen päivittäminen ja aktivointi liikuntapalveluiden koordinoimana
- Paperinen toimintatiedote koteihin koulujen kautta
- Nasta ja saaristotiedotteet
- Seurat, yhdistykset ja yksityiset palveluntarjoajat tiedottavat omissa kanavissaan, sekä käydessään kouluissa
- **Tiedotus perheille vanhempainiltojen kautta (yhteistyö koulujen kanssa, esimerkiksi Liikkuva vanhempainilta – malli, koordinointi liikunta- ja nuorisopalvelut ma 14.5.18 Velkua)**
- **Etsivä nuorisotyö koulujen ulkopuolella olevat nuoret**

Osallistaminen

- Liikunnanohjaaja ja nuorisotyöntekijä- työpari yhdessä liikkuva koulu – työryhmän (edustus kaikista perusasteen kouluista) kanssa osallistavat ja informoivat lapset ja nuoret toimintojen sisältösuunnitteluun www.nuortenideat.fi vaikuttamispalvelun kautta.
- Linkkinä matalan kynnyksen sivustoilla (tiedolla kehittämisestä säännöllinen arviointimalli)
- Mahdollisuus kouluttautua ja toimia apuohjaajina seuroissa ja yhdistyksissä (koulutuksen sisältöä suunnitellaan)
- Täysi-ikäisten mahdollisuus kouluttautua Sporttikummiksi / Pelastakaa lapset ry

1. TOIMINTA ENNEN KOULUPÄIVÄÄ

Avoin liikuntavuoro

- Mahdollistetaan seuratukihankkeen HarrasteRalli ja HarrasteKaruselli – tunnit avoimina vuoroina ennen koulupäivää kerhossa mukana oleville
- Ohjaus ja koordinointi AP/IP – työryhmä

2. TOIMINTA KOULUPÄIVÄN AIKANA

Harrastekummi–toimintamalli / Etsivä liikunnanohjaaja

Pilotissa ovat mukana 1-2 alakoulua (saariston osalta) ja yläaste-, lukio- ja ammattiopistoikäiset nuoret.

- Toiminta perustuu matalan kynnyksen kokeiluihin yhdessä turvallisen sekä innostavan aikuisen kanssa
- Etsivä liikunnanohjaus yhteistyössä moniammatillisen työryhmän kanssa (terveydenhoitajia, koulukuraattoreita, psykologeja, opettajia)
- Toimintaa koordinoi liikunnanohjaa ja nuoriso-ohjaaja työpari, opettaja / yksityinen palveluntarjoaja
- Toteutetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa mm. poikkitaiteellisesti sekä laji- ja kuntarajoja rikkoen.
- Toiminnan sisäänajo ja tutustuttaminen
- Toimintamallin sisällä on yksilö- ja ryhmämuotoista ohjausta ja vastaa vahvasti ei harrastavien lasten ja perheiden tavoittamiseen ja yksilöllisiin tarpeisiin

Seuratukihankkeen Hyperpäivä ja POP-UP käynnit

Hankkeessa mukana olevat liikunta-ja urheiluseurat järjestävät alakouluille koulupäivän aikaisen Hyperpäivän sekä yläasteiden osalta POP-UP – tyyppisen lajikokeilupäivän.

Koulutunnit

- Seurojen ja eri toimijoiden lajikokeilut

3. TOIMINTA HETI KOULUPÄIVÄN JÄLKEEN

Kaupungin kerhot/ryhmät

- Liikuntapalveluiden liikuntakerho jokaisessa alakoulussa (yhteistyö seuratukihankkeen kanssa)
- Saaristokouluihin on lisätty toimintoja vastaamaan kanta-Naantalin tasoa
- Ryhmät/kerhot (liikuntakerhot, AP/IP kerhot ja kaverikerho) on päivitetty sisällöltään ja nimityksiltään vastamaan koulu- ja luokkakohtaisia kyselytulosten toiveita

- Seuratukihankkeen matalan kynnyksen perusliikunta- ja välineenkäsittelytaitojen HarrasteRalli ja HarrasteKaruselli – tuntimallit käytössä osana 1-2.luokkalaisten AP/IP toimintaa
- AP/IP – ohjaajat on koulutettu tuntimallien osalta ja voidaan soveltaa poikkitaiteellisesti
- Lukiolaiset ideoivat yhdessä opettajan kanssa
- Lukiolaisten lajikokeilupäivät

Videopelit, tubettaminen ja e-sport

Sisällön suunnittelu yhdessä lasten ja nuorten kanssa, jota koordinoi nuoriso- ja liikuntapalvelut, kontaktina myös Jouko Leino.

Uusi lumi- ja jäälajit seikkailuryhmä

Tavoitteena saada ei harrastavat lapset mukaan matalan kynnyksen toimintaan.

- Pääpainona lumi- ja jäälajien opettaminen ja perustaitojen oppiminen
- Lasketteluretket suunniteltu vastaamaan ei harrastavien lasten toiveita sisältäen perusteiden opetuksen
- Toimintaa koordinoi kaupungin liikuntapalvelut yhteistyönä paikallisten seurojen/yksityisten palveluntarjoajien, Hirvensalon laskettelukeskuksen sekä Turun Slalomseura ry:n kanssa
- Toimintaan suunnitellaan oheisharjoittelumalli, jotta toimintaa voidaan toteuttaa myös kevät, kesä- ja syyskaudella

Uusi palloiluporukka Perustetaan nuorille suunnattu palloiluporukka, höntsäilyporukka-ajatuksella

- Ryhmä kokoontuu kerran viikossa. Voi tulla, kun haluaa
- Pelataan monipuolisesti eri lajeja sisältäen opetusta ilman kilpailua
- Toimintaa koordinoi liikunta- ja nuorisopalvelut

Toiminnallinen kuntosaliryhmä nuorille

Toimintaa koordinoi liikuntapalvelut.

Motocross, ratsastus ja laskettelu

- Harrastusolosuhteita ei ole Naantalissa
- Yhteistoimintaa kehitetään palvelutuottajien kanssa
- Toimintaa koordinoi liikunta- ja nuorisopalvelut

Parkour-harrastaminen Toimintaa koordinointi ja mahdollistaminen – kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Koulujen omat ryhmät Kouluja ja opettajia on informoitu kyselytuloksista

- Toiminnot on päivitetty yhteistyössä liikunta- ja nuorisopalveluiden kanssa vastaamaan lasten ja nuorten toiveisiin sekä minimoimaan päällekkäisyyksiä

Seuratukihankkeen lajiryhmät

Löydä tiesi harrastukseen – seuratukihankkeen kautta jokaiseen alakouluun toiveiden mukainen harrasteryhmä

- Yhteistyössä koulujen kanssa päällekkäisyyksien minimoimiseksi
- Kymmen paikallisen liikunta- ja urheiluseuran yhteisen seuratukihanke
- Ryhmät heti koulupäivän jälkeen
- Tuttu ohjaaja on aina mukana rytmityksellä yksi kerta matalan kynnyksen perusliikunta- ja välineenkäsittelytaitoja ja kolme kertaa seuran edustajan ohjaamana.

Poikkitaiteellinen yhteistyöryhmä

Poikkitaiteellinen opiston ja liikuntaseuran ja yhteinen ryhmä (taide-liike-musiikki) lapsille, nuorille ja perheille

- Toimintoja on suunnattu saaristoon ja yhteistyötä tehty Pro Sinervon kanssa, jotta mahdollistetaan matalan kynnyksen toimintaan Velkualla
- Toimintaa koordinoi kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Teatteri, valokuvaus ja kirjastopalvelut

Toimintaa koordinoi kulttuuripalvelut niin saariston kuin kanta-Naantalin osalta

4. TOIMINTA ILLALLA

Eri toimijoiden tarjonta Eri toimijoiden eli seurojen, yhdistysten ja yksityisten palveluntarjoajien matalan kynnyksen toiminnot

- Tarjonta on päivitetty kyselyn toiveiden mukaan sekä yhteistyössä koulujen ja kaupungin kerhojen kanssa päällekkäisyyksien minimoimiseksi (monialainen työkokous 8.5.2018)
- MIHI-yhteistyön vahvistaminen nuoriso-ja liikuntapalveluiden kanssa
- Uusina opiston Sirkuskoulu ja Liikuntaseura Naantali ry:n matalan kynnyksen starttiryhmä

Moniteemaiset / -lajiharrastukset

Laaja, monialainen työkokous kyselyn tuloksista ja työpaja eri toimijoille järjestetään ti 8.5.2018 klo 17.30

- Mukana seuroja, yhdistyksiä, nuoriso- ja liikuntapalvelut, musiikkiopisto, opisto, seurakunta
- Kartoitetaan tämän hetkiset ja syksyllä toteutettavat matalan kynnyksen toiminnat
- Innovoidaan ja mahdollistetaan syksyksi yhteistyönä eri toimijoiden välillä poikkitaiteellisia sekä laji- ja kuntarajojakin rikkovia matalan kynnyksen harrastemahdollisuuksia koulu- ja luokkakohtaisten toiveiden mukaisesti
- Laji- ja seikkailukokeilut kouluissa yhteistyönä koulujen kanssa

Nuorisotalotoiminta

Toiminnan päivittäminen nuorten toiveiden mukaisesti

- Toimintaa koordinoi nuorisopalvelut yhteistyössä liikunta- ja kulttuuripalveluiden kuin muiden toimijoiden kanssa

5. MUU VAPAA-AJAN TOIMINTA

Matalan kynnyksen leiritoiminta

Kaupungin liikunta- ja nuorisopalveluiden järjestämät leirit, seurojen ja hankkeiden järjestämät leirit (yö- ja päiväleirit).

Perhetapahtumat

Seurojen, yhdistysten ja yksityisten palveluntarjoajien järjestämät perhetapahtumat myös yhteistyössä kaupungin kanssa.

TAVOITTEET

TAVOITEET SYKSY 2018

- Keväällä 2018 laaja ja monialainen työpaja eri toimijoiden kesken: johtava rehtori, liikunta-, kulttuuri-, nuorisopalvelut, opisto, musiikkiopistot, yhdistykset, järjestöt ja yksityiset toimijat ja harrasteolosuhteiden kartoitus
- Uusien toimintojen, tiedottamisen ja osallistamisen mallin aloitus ja harrasteolosuhteiden mahdollistaminen
- Koordinoinnin rakenne
- Matalan kynnyksen toimintamalli osaksi kaupungin liikuntastrategiaa ja valtakunnallista kuntaverkostoa

TAVOITTEET SYKSY 2019

- Keväällä 2019 laaja ja monialainen työpaja eri toimijoiden kesken: johtava rehtori, liikunta-, kulttuuri-, nuorisopalvelut, opisto, musiikkiopistot, yhdistykset, järjestöt ja yksityiset toimijat
- Toiminnan koordinointi
- Tiedottamisen ja osallistamisen arviointi ja kehittäminen
    - Matalan kynnyksen sivusto ja Nuortenideat.fi
    - Mobiiliversio matalan kynnyksen sivuston tueksi
    - ”Anna kuulua!” nappi sähköinen palvelukanava lapsille, nuorille ja toimijoille

- Työparimallien vakiintuminen (nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut)
- Toimivien toimintamallien mahdollinen päivittäminen lasten, nuorten ja toimijoiden palautteiden mukaan sekä uusien toimintojen kehittäminen
- Maijamäen uuden lähiliikunta-alueen hyödyntäminen koulun aikaisissa ja jälkeisissä toiminnoissa niin kaupungin kuin toimijoiden osalta
- ”Tervetuloa ohjaajaksi” – koulutus nuorille
- Tubetusvideoiden mahdollistaminen muissa harrastuksissa
- Harrastekummi-toiminnan laajentuminen
- Lisäkoulutusten mahdollistaminen nuorille, koulutusmalli
- Seuranta ja kehittämistoimenpiteiden raportointi seuraavaa vuotta

TAVOITTEET SYKSY 2020

- Koordinointi
    - Tiedottaminen, seuranta, arviointi
- Toimintamallin toiminnot ovat vahvasti osana koulujen ja toimijoiden omaa toimintaa
- Koulutusten ja uusien moniteemaisten ryhmien mahdollistaminen, uudet yhteistyötahot
- Harrastekummi-toiminnan laajentuminen enemmän osaksi perhetoimintaa ja varhaiskasvatusta
- Seuranta ja kehittämistoimenpiteiden raportointi seuraavaa vuotta varten

- Liikunnanohjaajan jalkautuminen liikuntatunnille mm. motorista tukea tarvitsevien lasten avuksi